

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura slovacă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiectul I

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Prvé hodinky – Jozef Gregor Tajovský

Pred jarmokom dva týždne, každý deň som krajciare vyberal, čítal, „ako keby sa ti šli okotiť“, posmievali sa mi domáci a krajciarov nikdy nebolo vyše štyridsať, a celé leto som gazdoval, a za hrabačku boli mi dali dvadsaťkrajciarnik, a starý otec na mena šesták. Nezgazdoval som nič (z čoho mi hneď prorokovali budúcnosť), iba tie som rozmenil, aby bolo aspoň naoko viac.

Radvanský jarmok trvá v kalendári za tri dni, v skutočnosti ale býval vtedy aj do týždňa. Svet z okolitých dedín, ba stolíc rád sa tam zaopatruje hlavne zimným habitom. Aj krem toho každý má kupovať „jarmočňo“, alebo aj predávať čo-to, a kto nie, ide sa poďívať, mládež vytancovať, a je to už taký zvyk, že sú vtedy dediny prázdne – všetko na jarmoku. Toľko sveta, že ja ako chlapec len som sa vtisol do úzkej ulice medzi šiatre, rozťahol trocha ruky a – už ma niesli na desať aj dvadsať krokov, čo mi nohy zeme nedošli. Tak sme to robievali chlapi, ktorí sme sa nebáli, že sa stratíme, alebo nedostaneme bočnými uličkami zase kam chceme. A ja som už v tie časy, z ktorých je moja rozprávka, chodil v Bystrici do školy a v Radvani som mal veľkú rodinu, a keď bol planý čas, nešiel som večer domov na dedinu, ale do Radvane. [...]

Ja som už tri dni býval v Radvani, vlastne na jarmoku, ale na tretí večer mi odkázali, aby som prišiel domov, že ráno budem zaháňať jalovicu do trhu. Za tri dni už som sa bol najedol medovníkov, dýň, cukrového, tureckého chleba, fíg a pomarančov, že som už nemal ani krajciara, ba som už kde-akú rodinu a známeho bol pošklbol o krajciar-dva. A peniaze mali byť na hodinky!

Všetku nádej počal som skladať v jalovici, poťažne v starom otcovi, či totiž jalovicu dobre predá a akej bude vôle. Večer som teda šiel domov a bol som hrozne poslušný a ráno zaháňal jalovicu, že vždy bola starému otcovi na päťách, alebo ho ešte aj povliekla na kuse.

Starý otec si totiž chcel kabát zimný kúpiť. Ale aby si jarmočníci nemysleli, že on kvôli kabátu ide do jarmoku, nie, on ide z Bystrice z trhu a do Radvane len tak kuknúť pre obyčaj a len tak, ak by sa trafilo dobrô vybrať, nuž nepoviem... takto sa shovárali celý večer, aj po ceste cudzím tak rozprávali... Vlastne ale preto sme šli jalovicu predáť, že bolo menej sena, peňazí bolo treba na kadečo, a aj kabát mal starý otec nanič veľmi. Myslel si, že už zomrie aj v tom starom, a tak odkladal, ale keď za deväť zim nezomieral, musel kúpiť kabát nový, čo mu ako tvrdo prišlo pre obavu, že ho už nezoderie.

Stará mať dobadkala (lebo mala veľa otlakov) sa až za nami na trh do Bystrice s košíkom na ruke, vo veľmi šedivej až zelenej hodvábnnej šatke, schválne takej, aby sme ju poznať mohli, ak by sme sa totiž rozišli. Rysuľu sme tak predávali, že ja som bol „za gazdu“, starý otec a stará mať kupovali, aby sme robili lepšiu vôľu pravým kupcom, a keď nešlo na prvom mieste, previedli sme ju na druhé a konečne na treťom šťastlivo predali priekupcovi na Mičinú. Ten nás nepoznal, ako ľudí z druhej strany Hrona, a uveril našu bájkú o teľati.

1. Napište, čo robil rozprávač (Jožko) dva týždne pred jarmokom a ako na to reagovali domáci.

3 body

2. Vyberte jednu z uvedených možností.

Koľko dní trval v skutočnosti Radvanský jarmok?

- a) sedem dní
- b) šesť dní
- c) tri dni
- d) päť dní

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Vyberte jednu z uvedených možností.

Rozprávač (Jožko) mal našetrených:

- a) iba 20 krajciarov
- b) len 26 krajciarov
- c) menej ako 40 krajciarov
- d) presne 6 krajciarov

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Napište, formou poznámky, štyri veci, ktoré robil rozprávač (Jožko) na trhu v Radvani.

6 bodov

5. Vysvetlite slovné spojenia: „začať gazdovať“, „byť niekomu v päťach“.

7 bodov

•

•

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Rozprávač (Jožko) si každý deň počítal našetrené krajciare.		
b. Radvanský jarmok trval necelé dva týždne.		
c. Za našetrené peniaze si rozprávač (Jožko) chcel kúpiť hodinky.		
d. Na tretí deň Jožkovi rodičia prišli na trh s jalovicou.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

6 bodov

Je daný nasledovný text:

Jarmoky na Slovensku majú príchut' minulých storočí

Bratislava 18. septembra (TASR) – K jeseni neodmysliteľne patria jarmoky, ktoré sa každoročne konajú v mnohých slovenských mestách a obciach. Obľúbené kultúrno-spoločenské podujatie si ctí tradíciu umeleckých remesiel, ponúka bohatý folklórny program a láka návštevníkov na tradičné jarmočné dobroty. [...]

V súčasnosti sa slovenské jarmoky tešia rovnakej obľube a návštevnosti ako kedysi. Aj keď dnes je v popredí zábava a hodovanie*, historickú atmosféru navodzujú stánky s tradičnými výrobkami zo šúpolia*, slamy či z dreva alebo vystúpenia folklórnych súborov.

Jedným z najznámejších a najväčších jarmokov v celom Uhorsku bol chýrny Radvanský jarmok, ktorý sa v Banskej Bystrici tento rok (v roku 2015) konal už po 358. krát. [...] Dlhú históriu má i Trnavský jarmok, tohto roku lákajúci na nefalšovanú atmosféru stredovekého života. Na Festival tradičnej zábavy, spojený s jarmokom ľudových remesiel, každoročne pozýva mesto Trenčín a okrem roky známeho Banického jarmoku sa vo Veľkom Krtíši koná i Jánsky a Katarínsky jarmok. Podobné podujatia sa organizujú naprieč celým Slovenskom, okrem iných miest v Snine, Žarnovici, Prievidzi, v Zlatých Moravciach, Hlohovci, Leviciach alebo v Detve.

Zdroj: <https://www.teraz.sk/slovensko/jarmoky-na-slovensku-historia/156260-clanok.html>

*hodovanie – bohaté alebo slávnostné stolovanie, hostina.

*šúpolie – šúpolie, listy z kukuričného klasu.

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú len ohybné slovné druhy.

- a) jedným, dlhú, má, Jánsky jarmok, alebo
- b) jarmoky, patria, päťdesiatosem, ich, ľudových
- c) Radvanský jarmok, jeseň, konajú, na
- d) Moravciach, naprieč, v, vystúpenia

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v prítomnom čase.

- a) patrili, má, ponúka, konal sa
- b) konajú, patria, bol, tancoval
- c) patria, pozýva, ponúka, láka
- d) organizujú, lákajú, boli, patria

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

- a) jazyk, úrivok, výťaz, mysliet'
- b) pozívať, nábytok, vitesať, využiť
- c) mysliet', úryvok, pozívať, Bystrica
- d) Bystrica, pozívať, mysliet', úryvok

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Doplňte slovesá v minulom čase tak, aby vety dávali zmysel.

7 bodov

Obchodný ruch jarmokov (*vládnut'*) _____ na uliciach slovenských stredovekých miest aj päťkrát do roka. Neskôr sa ich tradícia (*spojiť*) _____ s konkrétnym dátumom, ktorý (*mať*) _____ viacero funkcií. Okrem obchodovania sa ľud (*tešiť*) _____ na zábavu spojenú s hudbou a tancom, (*pribudnúť*) _____ i bábkové divadielka, súťaže a iné atrakcie. Jarmoky sa vždy (*tešiť*) _____ veľkej obľube a (*navštevovať*) _____ ich všetci obyvatelia mesta.

5. Utvorte prídavné mená od vlastných podstatných mien.

4 body

- Slovensko – _____
- Levice – _____
- Bratislava – _____
- Radvaň – _____

6. Utvorte z podstatných mien mužského rodu podstatné mená ženského rodu.

4 body

- obchodník – _____
- tanečník – _____
- kolega – _____
- organizátor – _____

7. Stupňujte príslovky: dobre, pekne, zle, málo.

4 body

1. stupeň - pozitív	2. stupeň - komparatív	3. stupeň - superlatív

8. Vyhľadajte a vypíšte z nasledujúcich viet prídavné mená a určte ich rod.

8 bodov

Podujatie si ctí tradíciu umeleckých remesiel, ponúka bohatý program a láka návštevníkov na tradičné jarmočné dobroty.

9. Ku každému druhu vety a) – d) priradte vetu 1) – 5), ktorú predstavuje.

4 body

- a** rozkazovacia veta
b oznamovacia veta
c zvolacia veta
d opytovacia veta

- 1** To je nádhera!
2 Čo ste si kúpili na jarmoku?
3 Na jarmok pôjdete spolu!
4 Maj sa dobre!
5 Z jarmoku sme sa vratili neskoro večer.

a	b	c	d

Písmená zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

Subiectul al III-lea

20 de puncte

V rozsahu 1 strany napíšte rozprávanie na tému „Veselý zážitok zo školských lavíc“.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

1. Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu, dodržiavanie okrajov / rozsahu).
2. Vnútoraná forma slohovej práce – **14 bodov** (obsah – 3 body, kompozícia – 3 body, jazyk – 5 bodov, štýl – 3 body).
3. Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získa body za vonkajšiu formu slohovej práce len v prípade dodržania požadovaného rozsahu.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines for text entry.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. The area is empty and occupies most of the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.